Ondersteunend
Bureau
Gaswinning

Werkt voor de vijf aardbevingsgemeenten en de provincie Groningen

Brief

Groningen, 8 september 2026

Geachte heer Heerma,

Met het rapport ‘Beoordeeld, maar vertrouwen onder druk’ legt het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) de vinger op een gevoelige plek in de versterkingsoperatie. Het rapport laat zien dat er bij een groot aantal van de beoordelingsbesluiten serieuze vragen bestaan over de betrouwbaarheid van het veiligheidsoordeel en dat signalen van bewoners onvoldoende zijn opgepakt. Daarmee bevestigt het rapport twijfels die inwoners, maatschappelijke organisaties en overheden in de regio al langer uiten. Het rapport gaat voor ons daarom over meer dan technische beoordelingen alleen. Het raakt aan de geloofwaardigheid van de gehele schadeherstel- en versterkingsoperatie. Naar ons idee is er geen sprake van een incident. Wij zien helaas een patroon van fouten in de uitvoering. De conclusies van het ACVG-rapport staan dan ook niet op zichzelf.

In de weken na het verschijnen van het genoemde rapport hebben we met u onze zorgen kunnen delen. Daar zijn we u zeer erkentelijk voor. Wij hebben drie belangrijke opgaven benoemd tijdens deze gesprekken. De versterkingsoperatie moet doorgaan, zonder nieuwe vertraging voor inwoners. De aanbevelingen uit het ACVG-rapport moeten voortvarend worden uitgevoerd, zodat bewoners snel duidelijkheid krijgen over hun situatie. Daarnaast moeten de lessen uit het rapport worden gebruikt om de uitvoering te verbeteren voor inwoners en het vertrouwen weer te herstellen. Om tot daadwerkelijke verbeteringen te komen hebben wij aangegeven dat er een goede analyse zou moeten komen van de werking van het uitvoeringssysteem, inclusief rol, taak en verantwoordelijkheid van haar opdrachtgever(s)/eigenaar.

U heeft in onze gesprekken en ook in uw Kamerbrief dd. 24 juni jl. blijk gegeven dat u de zorgen van de regio (h)erkent. U heeft voorgesteld een dergelijke analyse inderdaad te willen doen, met het oog op de toekomstige opgave van de versterking. U heeft hiervoor het instrument ‘doorlichting’ voorgesteld. De opdrachtformulering voor de doorlichting is met ons gedeeld. Uw (h)erkenning zien we inderdaad terug in de gestelde centrale vraag:

In hoeverre is de inrichting, uitvoeringskracht en interne- en externe aansturing van de Nationaal Coördinator Groningen, binnen het bredere stelsel van Rijk, regio en ketenpartners voldoende om doelmatig, doeltreffend, bewonersgericht en toekomstbestendig de resterende versterkingsopgave te realiseren en daarbij de bewoners centraal te stellen. En wat zijn de belangrijkste issues die dit bemoeilijken?

Over de uitkomsten van deze doorlichting hebben we dan ook hoge verwachtingen. We hebben uw ambtenaren, die zowel betrokken zijn vanuit een eigenaarsrol van NCG als vanuit de functie van opdrachtgever aan NCG, aangegeven, dat we bereid zijn om tijdens het proces op een aantal momenten in het traject met het onderzoeksbureau in gesprek te willen gaan.

Om over onze verwachtingen gedurende of na afloop van het traject geen misverstanden te laten bestaan willen we u deze nog wel graag op schrift meegeven. Met de doorlichting willen wij namelijk antwoord krijgen op de vraag waarom de systeemwereld steeds verder lijkt af te drijven van de leefwereld van onze inwoners. Dit in tegenstelling tot het in Nij Begun afgesproken credo ‘milder, menselijker en makkelijker’.

De doorlichting is voor ons belangrijk, om zoals aangegeven, onder “de motorkap” van het uitvoeringssysteem te kunnen zien wat tot belemmeringen leidt. Het volgende verstaan wij daaronder:

1. Zijn de opdrachten aan Nationaal Coördinator Groningen (NCG) en de kaders waarbinnen NCG moet werken zodanig geformuleerd, dat dit tot maatschappelijk aanvaardbare oplossingen kan leiden in de leefwereld? Met andere woorden, is er ruimte voor NCG om, volgens het credo 'milder, menselijker en makkelijker', tot handelen over te gaan? Kunnen zij maatwerk toepassen en aan versterking gerelateerde opgaven meenemen in de uitvoering (o.a. koppelkansen, verduurzaming), aansluitend bij waar lokaal de ambities zijn?

2. Levert NCG de inhoudelijke kwaliteit die hierbij hoort? Met andere woorden, kunnen we vertrouwen op de kwaliteit in de zin van a.) betrouwbare producten en b.) creativiteit/vindingrijkheid 'hoe wel' i.p.v. 'mag niet' (conform ook afspraken in Agenda voor Herstel).

3. Is de organisatie in staat om het gevraagde uit te voeren/aan te sturen? Met andere woorden, is de directie bij machte om de opgave(n) georganiseerd te krijgen? Is NCG voldoende geëquipeerd qua kennis en competenties om te doen wat op lokaal niveau nodig is?

4. In hoeverre is 'Koste wat kost, zolang het duurt' leidend voor de werking van het uitvoeringssysteem? Welke rol speelt het ministerie van Financiën hierbij, mede in relatie tot hoe er gestuurd wordt op de facturering aan NAM?

Met deze vragen in de hand zullen we de inbreng vanuit de regio leveren en de tussentijdse en eindproduct(en) lezen.

Graag geven we u nog een aanvullende notie mee. Deze doorlichting richt zich op het uitvoeringsysteem van de versterking. De regio constateert dat de huidige uitvoering van schade en versterking voor inwoners ook nog onvoldoende als één samenhangend herstelproces werkt (bv. rond Duurzaam Herstel). NCG en het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) hebben inmiddels verschillende vormen van samenwerking ontwikkeld, maar de inwoner wordt – ondanks gemaakte afspraken in de Agenda voor Herstel - nog te vaak geconfronteerd met afzonderlijke processen, contactpersonen, dossiers, besluitvorming en verantwoordelijkheden. Dat maakt de coördinatielast voor onze inwoners eerder groter dan kleiner. De uitkomsten van de doorlichting zouden zich naar ons idee dan ook moeten vertalen naar het perspectief vanuit de inwoners: wat moet er anders, wie moet dat doen, wat kan vervallen en wat is daarvoor nodig?

Mocht u vragen hebben over de inhoud van deze brief dan gaan we hierover graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groeten,

Gedeputeerde Top (provincie Groningen) en wethouder Usmany-Dallinga (gemeente Eemsdelta)

Namens wethouder Van Bostelen (gemeente Oldambt), wethouder Jongman (gemeente Groningen), wethouder Joostens (gemeente Midden-Groningen) en wethouder Spinder (gemeente Het Hogeland)